

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ

เมษายน 2567

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ

1. ความเป็นมา

สืบเนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้ขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต เพื่อเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพให้การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือลดคดีการทุจริตในภาครัฐ สำนักงาน ป.ป.ท. จึงได้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ ในองค์กร จะช่วยเป็นหลักประกันองค์กรในระดับหนึ่งว่า การดำเนินงานขององค์กรจะไม่มีกรทุจริต หรือในกรณี ที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาก็น้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้เพราะได้มีการ เตรียมการป้องกันไว้ล่วงหน้า นอกจากนี้กรมอนามัยได้ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และป้องกันการทุจริต กรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การป้องกันทุจริต ซึ่งมี วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากลไกและวางระบบกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันความเสี่ยงการทุจริตตามแนวทาง สำนักงาน ป.ป.ท.

ดังนั้น ศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ (ศรป.) จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยใช้กรอบแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ของสำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อให้หน่วยงานได้พัฒนากลไก วางระบบ กำหนดมาตรการควบคุม เพื่อป้องกันความเสี่ยงทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของสำนักงาน ป.ป.ท. 3 ด้าน ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการด้านอนุมัติ อนุญาต ในกรณี ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ

ด้านที่ 2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่ อำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ขอบบังคับ ที่มีการ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ

ด้านที่ 3 ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

- เป็นโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมิน ของทุกประเภทงบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจาก หน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และโครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ

- ไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณรายการในงบลงทุนวงเงินตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะส่วนราชการระดับกรม/เทียบเท่า และรัฐวิสาหกิจ

2. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศมีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 พิจารณาคัดเลือกโครงการ/กระบวนการโดยใช้กรอบการประเมินความเสี่ยงของสำนักงาน ป.ป.ท. และพิจารณาจากภารกิจของ ศรป.

3.1.1 ศรป. มีโครงการที่ดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 5 โครงการ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ โครงการสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการของหน่วยงาน และโครงการที่ดำเนินงานตอบสนองภารกิจหลักของหน่วยงาน

โครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	งบประมาณ (บาท)
• โครงการสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการของหน่วยงาน	
1. โครงการบริหารจัดการหน่วยงาน	252,240.00
• โครงการที่ดำเนินงานตอบสนองภารกิจหลักของหน่วยงาน	
2. โครงการสนับสนุนการดำเนินงานความร่วมมือระหว่างประเทศภายใต้กรอบความร่วมมือต่างๆ	58,435.00
3. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรกรมอนามัยมุ่งสู่สากล	466,100.00
4. โครงการเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรเพื่อการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ	2,015.00
5. โครงการประชุมปฏิบัติการเพื่อทบทวนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ ด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม	62,010.00
รวมทั้งสิ้น	840,800.00

ที่มา : สรุปแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กรมอนามัย (งบดำเนินงาน) หน่วยงานศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ

ตารางที่ 1 โครงการของ ศรป. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

3.1.2 พิจารณาความสอดคล้องภารกิจหน่วยงาน ตามคำสั่งกรมอนามัย ที่ 906/2559 ลงวันที่ 28 กันยายน 2559 ครป. ได้รับการจัดตั้งเป็นหน่วยงานภายในสังกัดกรมอนามัย โดยมีหน้าที่และบทบาท ดังนี้

- 1) จัดทำนโยบาย แผนความร่วมมือ และงบประมาณด้านต่างประเทศ พร้อมบูรณาการ และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- 2) วิเคราะห์ติดตามสถานการณ์การส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมของ กรมอนามัย องค์การระหว่างประเทศ และต่างประเทศเพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย ทำที่ แนวทางการดำเนินงาน และรูปแบบความร่วมมือระหว่างประเทศด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม
- 3) จัดทำข้อมูลสารสนเทศการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม และให้บริการ ทางด้านข้อมูลสารสนเทศแก่หน่วยงานภายในกรม กระทรวง และผู้ที่เกี่ยวข้อง
- 4) จัดเตรียมประเด็นเนื้อหาวิชาการและเสนอประเด็นด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัย สิ่งแวดล้อมสำหรับการประชุมนานาชาติ
- 5) ดำเนินงานเรื่องการไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน ประชุม สัมมนานำเสนอผลงานการ เป็นวิทยากร ณ ต่างประเทศของข้าราชการกรมอนามัย
- 6) ประสานภารกิจการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมให้เกิดความร่วมมือ และการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศ
- 7) สนับสนุนและให้ความร่วมมือในการจัดประชุม/ประชุมนานาชาติด้านส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม
- 8) ปฏิบัติการร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ ได้รับมอบหมาย

3.1.3 เมื่อพิจารณาจากโครงการของ ครป. และกรอบการประเมินความเสี่ยง พบว่า ครป. ไม่มี ภารกิจ หรือแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงาน ป.ป.ท. ทั้ง 3 ด้านข้างต้น

3.1.4 เพื่อให้สามารถดำเนินการประเมินความเสี่ยงและสามารถกำหนดกรอบในการประเมินที่ สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงานได้ ครป. จึงพิจารณาปรับใช้กรอบการประเมินของสำนักงาน ป.ป.ท. “ด้านที่ 3 ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่ต้องจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินงบประมาณสูงสุดของหน่วยงาน ” ปรับเป็น “ด้านที่ 3 ความเสี่ยงทุจริต ในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่ดำเนินการตอบสนองภารกิจหลัก ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน และมีวงเงินงบประมาณสูงสุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 1 โครงการ”

3.1.5 ผลการพิจารณา จากตารางที่ 1 โครงการที่ดำเนินงานตอบสนองภารกิจหลักตามหน้าที่อำนาจของ ศรป. มีจำนวน 5 โครงการ และพบว่า มีโครงการที่มีวงเงินงบประมาณสูงสุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 คือ โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรกรมอนามัยมุ่งสู่สากล วงเงินงบประมาณจำนวน 236,700 บาท ศรป. จึงได้นำโครงการดังกล่าวมาดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามกรอบแนวทางของ สำนักงาน ป.ป.ท.

3.1.6 โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรกรมอนามัยมุ่งสู่สากล มีลักษณะกิจกรรมเป็นการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาขีดสมรรถนะด้านต่างประเทศ และเป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการขับเคลื่อนตัวชี้วัดของศรป. จึงนำขั้นตอนนี้มาเพื่อวิเคราะห์ และดำเนินการเรื่องบริหารความเสี่ยงการทุจริต

3.2 กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก 2 ปัจจัยคือ ด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) ตารางที่ 2 และ 3 ดังนี้

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ
- ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

เกณฑ์การประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)		
ความถี่ของโอกาสที่จะเกิด	ระดับ คะแนน	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง
เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ 10 ขึ้นไป)	5	สูงมาก
เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ร้อยละ 10)	4	สูง
เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ 5)	3	ปานกลาง
เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ 3)	2	น้อย
เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)	1	น้อยมาก

ตารางที่ 2 แสดงเกณฑ์การประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)

เกณฑ์การประเมินระดับผลกระทบ (Impact)		
ผลกระทบ/ ความเสียหาย	ระดับคะแนน	ผลกระทบ
ความเสียหายตั้งแต่ 20,001 หรือมากกว่า	5	สูงมาก
ความเสียหายตั้งแต่ 15,001 -20,000 บาท	4	สูง
ความเสียหายตั้งแต่ 10,001 -15,000 บาท	3	ปานกลาง
ความเสียหายตั้งแต่ 5,001 -10,000 บาท	2	น้อย
ความเสียหายตั้งแต่ 5,000 หรือน้อยกว่า	1	น้อยมาก

ตารางที่ 3 แสดงเกณฑ์การประเมินระดับผลกระทบ (Impact)

3.3 เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

Risk Score					
โอกาส	ผลกระทบ				
	1	2	3	4	5
5	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
1	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ตารางที่ 4 แสดงเกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

3.4 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

จากการดำเนินงานข้างต้น ศรป. ได้คัดเลือกแนวทางด้านที่ 3 ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณฯ และคัดเลือกกระบวนการขั้นตอนการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาขีดสมรรถนะด้านต่างประเทศ ของโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรกรมอนามัยมุ่งสู่สากล เป็นการจัดประชุมรูปแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ และเชิญวิทยากรจากภายนอกให้ความรู้ฯ

ดังนั้น เพื่อให้สามารถดำเนินการประเมินความเสี่ยงได้ชัดเจนมากขึ้น ศรป. จึงพิจารณานำหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 2 ด้าน ได้แก่ 1.) หลักประสิทธิภาพ/คุ้มค่า (Efficiency/Value for money) 2.) หลักเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency) ซึ่งสอดคล้องกับเรื่องการใช้จ่ายงบประมาณมาเป็นกรอบแนวทางในการพิจารณาระบุและประเมินความเสี่ยงของขั้นตอนจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาขีดสมรรถนะด้านต่างประเทศ

ทั้งนี้ กรมบัญชีกลาง กำหนดนิยามการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) คือ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน เช่น ความเสี่ยงเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการรับเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงในการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลัง รวมถึงความเสี่ยงด้านการทุจริตทางการเงิน เป็นต้น

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk score
1	<p>ขั้นตอน : จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาขีดสมรรถนะด้านต่างประเทศ ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ยกร่างโครงการและประมาณการค่าใช้จ่าย 2. เสนอร่างโครงการให้หัวหน้ากลุ่มงานพิจารณา 3. ทำหนังสือเชิญวิทยากรผู้เข้าร่วมประชุม 4. การเงินดำเนินการยืมเงิน 5. ประชุมคณะทำงานเพื่อ 	<p>• ด้านการเงิน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดโครงการของหน่วยงานที่แอบแฝงหรือเกินความจำเป็น ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่คุ้มค่า ไม่โปร่งใส 2. มีการใช้ดุลยพินิจในการเบิกจ่ายค่าวิทยากรบุคลากรภายนอก ที่สูงโดยมีผลประโยชน์แอบแฝง 			

	เตรียมการจัดการประชุม และมอบหมายผู้รับผิดชอบ (BAR) 6. จัดเตรียมเอกสาร 7. ดำเนินการจัดประชุมฯ 8. การเงินรวบรวมหลักฐาน เอกสารการจ่ายเงิน 9. ประชุมทบทวนสรุ บทเรียน (AAR) 10. สรุปผลการจัดโครงการฯ และทำรูปเล่ม				
--	--	--	--	--	--

ตารางที่ 5 การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

จากผลการประเมินในตารางที่ 5 การประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood) และการประเมินระดับผลกระทบ (Impact) พบว่า ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) เท่ากับ 2 อยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ อย่างไรก็ตาม ศรป. พิจารณาเห็นว่า การดำเนินงานหรือ การปฏิบัติหน้าที่ อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต เหตุการณ์นี้ไม่เคยเกิดมาก่อน แต่เป็นการพยากรณ์ในอนาคตล่วงหน้าว่าหากมีโอกาสเกิดในขั้นตอนนี้ (Scenario) ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและบริหารความเสี่ยงที่อาจขึ้นในอนาคต ศรป. จึงได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน และการควบคุมภายในที่กำหนดขึ้นโดยกำหนดให้ผู้รับผิดชอบจัดทำคู่มือปฏิบัติงานเพื่อเป็นการกำกับควบคุมการทำงาน ดังตารางที่ 6

3.5 การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567		
ชื่อโครงการ : โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรกรมอนามัยมุ่งสู่สากล		
กระบวนการ : จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาขีดสมรรถนะด้านต่างประเทศ		
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน/ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมภายใน ป้องกันความเสี่ยงการทุจริต
1	<p>ขั้นตอน จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาขีด สมรรถนะด้านต่างประเทศ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตด้านการเงิน</p> <p>1. การจัดโครงการของหน่วยงานที่แอบแฝง หรือ เกินความจำเป็น ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณ ไม่ คุ้มค่า ไม่โปร่งใส</p> <p>2. มีการใช้ดุลยพินิจในการเบิกจ่ายค่า วิทยากร บุคลากรภายนอก ที่สูงโดยมีผลประโยชน์ แอบแฝง</p>	<p>1. มีการกำหนดเนื้องานขอบเขตเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนและใช้จ่าย งบประมาณตามระเบียบอย่างเคร่งครัด</p> <p>2. มีการกำหนดการเบิกจ่ายค่าวิทยากรภายนอก ตามระเบียบข้อบังคับและตรวจสอบได้</p> <p>3. มีการจัดทำ SOP ของการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อให้มีการควบคุมภายในกระบวนการทำงาน</p>

ตารางที่ 6 แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

.....